

ЗАКОН за уреждане на отношенията, свързани с личните сметки за безналични ценни книжа, водени в централния регистър на ценни книжа от „Централен депозитар“ АД

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

Чл. 1. (1) Този закон урежда отношенията, свързани с:

1. личните сметки за акции, придобити срещу инвестиционни бонове по реда на глава осма от отменения Закон за преобразуване и приватизация на държавни и общински предприятия (ЗППДОП), водени в централния регистър на ценни книжа от „Централен депозитар“ АД извън клиентските регистри при член на „Централен депозитар“ АД, и последиците при липса на идентификация на притежателите им, както и

2. задълженията на притежателите на лични сметки за ценни книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар, водени в централния регистър на ценни от „Централен депозитар“ АД извън клиентските регистри при член на „Централен депозитар“ АД.

(2) Този закон не се прилага за сметките за безналични ценни книжа по чл. 3, ал. 1, притежавани от членовете на „Централен депозитар“ АД.

Цел

Чл. 2. Законът има за цел да създаде условия за прозрачното и ефективно:

1. прехвърляне на ценните книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар, включително на акциите, придобити срещу инвестиционни бонове по реда на глава осма от ЗППДОП, държани по лични сметки на притежателите им към клиентски подсметки при член на „Централен депозитар“ АД, съгласно чл. 3, ал. 2;

2. идентифициране на притежателите на акции, придобити срещу инвестиционни бонове по реда на глава осма от ЗППДОП, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар;

3. прехвърляне на акциите, придобити срещу инвестиционни бонове по реда на глава осма от ЗППДОП, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар, държани по неактивни лични сметки, при липса на идентификация на притежателите им.

Видове сметки за безналични ценни книжа, водени в централния регистър на ценни книжа от „Централен депозитар“ АД

Чл. 3. (1) Лични сметки са сметките за безналични ценни книжа, чиито притежатели са физически или юридически лица, открити на името на притежателите им директно в централния регистър на ценни книжа от „Централен депозитар“ АД, извън клиентските регистри при член на „Централен депозитар“ АД.

(2) Клиентски подсметки са сметките за безналични ценни книжа, чиито притежатели са физически или юридически лица, открити от член на „Централен депозитар“ АД, на името на негови клиенти, водени в централния регистър на ценни книжа от „Централен депозитар“ АД.

(3) Неактивни лични сметки са лични сметки за акции, придобити срещу инвестиционни бонове по реда на глава осма от ЗППДОП, които към датата на влизане

в сила на този закон са били вписани в централния регистър на ценни книжа от „Централен депозитар“ АД извън клиентски подсметки при член на „Централен депозитар“ АД, с които за периода от датата на откриването на личните сметки до влизането на този закон в сила не са осъществявани никакви сделки на разпореждане по нареждане на притежателя им.

Глава втора БЕЗНАЛИЧНИ ЦЕННИ КНИЖА, ДОПУСНАТИ ДО ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН ПАЗАР

Раздел I ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА БЕЗНАЛИЧНИ ЦЕННИ КНИЖА, ДОПУСНАТИ ДО ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН ПАЗАР, ОТ ЛИЧНИ СМЕТКИ, ВОДЕНИ В ЦЕНТРАЛНИЯ РЕГИСТЪР ЗА БЕЗНАЛИЧНИ ЦЕННИ КНИЖА ОТ „ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР“ АД КЪМ КЛИЕНТСКИ ПОДСМЕТКИ

Задължение за прехвърляне на ценните книжа от лични сметки към клиентски подсметки

Чл. 4. (1) Безналичните ценни книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар, водени в централния регистър на ценни книжа от „Централен депозитар“ АД, могат да бъдат вписани на името на притежателите им само в клиентски подсметки по чл. 3, ал. 2.

(2) В срок от 12 месеца от влизане на този закон в сила, притежателите на ценни книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар, държани по лични сметки, прехвърлят безналичните ценни книжа към клиентски подсметки по чл. 3, ал. 2 въз основа на сключен договор за съхранение на ценни книжа с член на „Централен депозитар“ АД.

Такси, свързани с прехвърлянето на безналични ценни книжа

Чл. 5. (1) В срок от 24 месеца от влизането в сила на този закон, при проверка за наличност на акции, придобити срещу инвестиционни бонове по реда на глава осма от ЗППДОП, „Централен депозитар“ АД и членовете му не събират такси за услугата и не се изисква сключване на договор за регистрационно агентство.

(2) В срока по предходната алинея, при прехвърляне на акциите, държани по неактивни лични сметки по чл. 3, ал. 3, към клиентски подсметки по чл. 3, ал. 2, „Централен депозитар“ АД и членовете му, не събират такси за услугите за съхранение и разпореждане.

(3) В срока по ал. 1, управителният съвет на Фонда за компенсиране на инвеститорите в ценни книжа не определя и не събира годишни вноски на инвестиционните посредници върху клиентски активи – акции, придобити срещу инвестиционни бонове по реда на глава осма от ЗППДОП, допуснати до търговия на регулиран пазар. Член 77а, ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа се прилага съответно.

Раздел II СЛУЖЕБНО ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА ДЪРЖАНИ ПО ЛИЧНИ СМЕТКИ. УПРАВЛЯВАЩ КОМИТЕТ

Служебно прехвърляне в инвестиционен посредник на ценните книжа, държани по лични сметки

Чл. 6. (1) Ценните книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар, държани по лични сметки, включително акциите, придобити срещу инвестиционни бонове по реда на глава осма от ЗППДОП, които към датата на изтичане на срока по чл. 4, ал. 2 не са прехвърлени, но в предходен период са били държани по клиентски подсметки и не отговарят на условията по чл. 3, ал. 3, подлежат на служебно прехвърляне при инвестиционен посредник. Редът и условията се определят с наредбата на Комисията за финансов надзор по чл. 18.

(2) Служебното прехвърляне по ал. 1 не се прилага за сметките за ценни книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар, включително за акциите, придобити срещу инвестиционни бонове по реда на глава осма от ЗППДОП, притежавани от държавата и общините.

Служебно прехвърляне на акциите, държани по неактивни лични сметки, в инвестиционен фонд

Чл. 7. Акциите придобити срещу инвестиционни бонове по реда на глава осма от ЗППДОП, допуснати до търговия на регулиран пазар, държани по неактивни лични сметки по чл. 3, ал. 3, които към датата на изтичане на срока по чл. 4, ал. 2 не са прехвърлени, подлежат на служебно прехвърляне в инвестиционен фонд. Редът и условията се определят с наредбата на Комисията за финансов надзор по чл. 18.

Задължение на „Централен депозитар“ АД за предоставяне на списъци

Чл. 8. В 1-месечен срок от изтичане на срока по чл. 4, ал. 2 „Централен депозитар“ АД представя на Комисията за финансов надзор следната информация:

1. списък на притежателите на лични сметки за ценни книжа, които подлежат на служебно разпределение съгласно чл. 6;

2. списък на притежателите на лични сметки за акции, които подлежат на служебно прехвърляне съгласно чл. 7;

3. списък на притежателите на лични сметки за акции, които подлежат на служебно прехвърляне по чл. 16.

Управляващ комитет – състав и процедурни правила

Чл. 9. (1) Управляващото дружество на инвестиционния фонд се избира от управляващ комитет.

(2) Управляващият комитет се състои от председател и 6 членове. Председател на комитета е министърът на финансите. Членове на управляващия комитет са и:

1. един представител на Комисията за финансов надзор;

2. един представител на „Централен депозитар“ АД;

3. един представител на национално представителните организации на публичните дружества в България;

4. един представител на национално представителните организации на лицензираните инвестиционни посредници;

5. един представител на национално представителните организации на управляващите дружества

6. един представител на национално представителните организации на работодателите.

(3) Решенията се вземат от управляващия комитет с обикновено мнозинство. За работата си в комитета, членовете му не получават възнаграждение.

(4) Управляващият комитет приема процедурни правила за работата си, в които се определя и честотата на заседанията му. Процедурните правила се публикуват на интернет страницата на „Централен депозитар“ АД.

(5) Оперативното обслужване на управляващия комитет се подпомага административно от „Централен депозитар“ АД.

Избор на управляващо дружество на инвестиционния фонд

Чл. 10. (1) Изборът на управляващо дружество на инвестиционния фонд започва с решение на управляващия комитет по чл. 9, ал. 1 за откриване на процедура за избор на управляващо дружество.

(2) За управляващо дружество може да бъде избрано само:

1. лице, получило лиценз за извършване на дейност като управляващо дружество съгласно Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ, L 302/32 от 17 ноември 2009 г.), наричана по-нататък „Директива 2009/65/ЕО“, от съответния компетентен орган на държава членка или

2. лице, получило разрешение съгласно изискванията на Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010 (ОВ, L 174/1 от 1 юли 2011 г.) от съответния компетентен орган на държава членка.

(3) С решението по ал. 1 се определят изискванията към лицата - кандидати, документите, които кандидатите трябва да представят, мястото и крайният срок за подаване на предложенията и други специфични изисквания.

(4) Изборът на управляващо дружество се осъществява въз основа на критерии, начин на оценка и класиране, утвърдени от управляващия комитет.

(5) Едновременно с решението по ал. 1 управляващият комитет определя и състава на комисията за оценка на предложенията и срока, за който тя ще работи.

(6) Членове на комисията могат да бъдат само лица, притежаващи необходимата професионална квалификация и практически опит за оценяване на предложенията, които подписват декларация за липсата на материален интерес от избора на определен кандидат и че не са свързани лица с кандидат за управляващо дружество или с член на негов управителен или контролен орган.

(7) Въз основа на критериите и начина за оценка комисията по ал. 5 оценява и класира предложенията на кандидатите за управляващо дружество и изготвя доклад до управляващия комитет.

(8) Документите, издадени на чужд език, представени от кандидатите за управляващо дружество, трябва да са придружени от заверен превод на български език.

Решение на управляващия комитет за сключване на договор

Чл. 11. (1) Въз основа на доклада на комисията по чл. 10, ал. 7 управляващият комитет взема решение за избор на управляващо дружество и сключва договор с него.

(2) В едноседмичен срок от сключването на договора по ал. 1, управляващото дружество следва да подаде заявление за регистрация или разрешение за организиране и управление на фонда в Комисията за финансов надзор.

Минимално съдържание на договора за управление

Чл. 12. Договорът за управление на инвестиционния фонд, който се сключва с управляващото дружество задължително съдържа:

1. задължение за изготвяне на методика за оценка на акциите, които ще бъдат прехвърлени в инвестиционния фонд, с цел определяне на паричната им равностойност и съответно стойността на един дял;
2. установяване на всички дялопритежатели на фонда и определяне на броя дялове, притежавани от всеки дялопритежател;
3. условията и реда за идентифициране на дялопритежателите;
4. правила на инвестиционния фонд;
5. правила за управление на ликвидността на фонда;
6. правила за управление на риска;
7. правила за определяне на възнаграждението за управление на фонда;
8. разходи и такси за управление на фонда;
9. условията и реда за обратно изкупуване на дяловете на фонда;
10. договърът за депозитарни услуги и правилата за определяне на възнаграждението на банката депозитар.

Раздел III

ОЦЕНКА НА АКЦИИТЕ, ПРЕХВЪРЛЕНИ В ИНВЕСТИЦИОННИЯ ФОНД И ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ДЯЛОПРИТЕЖАТЕЛИТЕ НА ФОНДА

Оценка на прехвърлените акции

Чл. 13. (1) В срок от 3 месеца от прехвърляне на акциите, придобити срещу инвестиционни бонове по реда на глава осма от ЗППДОП, по реда на чл. 7, управляващото дружество извършва оценка на прехвърлените акции съгласно методиката по чл. 12, т. 1.

(2) Въз основа на оценката по ал. 1 управляващото дружество определя броя на дяловете и/или части от дялове, които всяко лице, притежавало акции, прехвърлени в инвестиционния фонд следва да придобие.

Идентификация на дялопритежателите и права

Чл. 14. (1) В срок от 5 години от регистриране на фонда, лицата, които притежават дялове в инвестиционния фонд, следва да се идентифицират пред управляващото дружество като дялопритежатели.

(2) При идентификацията, управляващото дружество предоставя на лицата информация за броя на притежаваните от тях дялове в инвестиционния фонд, както и правилата на фонда.

(3) Всеки дялопритежател може да предяви дяловете си за обратно изкупуване в срока по ал. 1, но не по-рано от 1 година от разпределянето на дяловете им.

(4) След изтичане на срока по ал. 1, управляващото дружество оценява дяловете на лицата, които не са се идентифицирали пред него и определя паричната им равностойност. Лицата имат право да получат определената парична равностойност на дяловете си в срока по ал. 6.(5) Управляващото дружество полага разумни усилия да идентифицира и уведоми лицата по предходната алинея за правото им да получат паричната равностойност на дяловете.

(6) Правото на лицата по ал. 4 да получат паричната равностойност на дяловете си се погасява в срок от 5 години от изтичането на срока по ал. 1.

(7) След изтичане на срока по ал. 6, непотърсените парични средства се прехвърлят в държавния бюджет.

(8) Комисията за финансов надзор определя с наредбата по чл. 18 реда, и условията, както и други изисквания във връзка с процедурата по този раздел.

Глава трета

БЕЗНАЛИЧНИ АКЦИИ, КОИТО НЕ СА ДОПУСНАТИ ДО ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН ПАЗАР

Задължение за идентификация

Чл. 15. В срока по чл. 4, ал. 2 лицата, притежатели на неактивни лични сметки по чл. 3, ал. 3 за акции придобити срещу инвестиционни бонове по реда на глава осма от ЗППДОП, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар, се идентифицират пред „Централен депозитар“ АД чрез членовете му. Редът и условията за идентификацията, включително чрез електронни средства, когато това е приложимо, се определят в наредбата по чл. 18. Член 5, ал. 2 се прилага съответно.

Служебно прехвърляне на акции в инвестиционен портфейл

Чл. 16. (1) При липса на идентификация на лицата след изтичане на срока по чл. 4, ал. 2 акциите придобити срещу инвестиционни бонове по реда на глава осма от ЗППДОП, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар и са държани по неактивни лични сметки подлежат на служебно прехвърляне в инвестиционен портфейл, управляван от управител на портфейл.

(2) За управител на портфейла от акции по ал. 1 може да бъде избрано лице, получило лиценз за предоставяне на услуги по управление на портфейл съгласно Директива 2009/65/ЕО или Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ, L 173/349 от 12 юни 2014 г.). За избора на управител на портфейла от акции по ал. 1 се прилагат съответно разпоредбите на чл. 10-12.

(3) Редът и условията за прехвърлянето на акциите по ал. 1 и управлението на портфейла се уреждат в наредбата по чл. 18.

Задължение за идентификация пред управителя на портфейл

Чл. 17. (1) В срок от 5 години от прехвърляне на акциите в инвестиционен портфейл, лицата следва да се идентифицират пред управителя на портфейл.

(2) След идентификацията по ал. 1, лицата могат да заявят отказ от управление на акциите от управителя на портфейл и да поискат:

1. да сключат договор за управление и/ или съхранение на акциите с друго лице, получило съответен лиценз за предоставяне на услуги съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти или Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране.

2. воденето на акциите по лична сметка директно при „Централен депозитар“ АД.

(3) След изтичане на срока по ал. 1, управителят на портфейл продава акциите на лицата, които не са се идентифицирали пред него, като условията и сроковете за това се определят с наредбата по чл. 18. Управителят на портфейл прехвърля паричната равностойност на акциите по предходното изречение по специално открита клиентска парична сметка.

(4) Управителят на портфейл полага разумни усилия да идентифицира и уведоми лицата, притежатели на акции, чиито акции са били обект на продажба по смисъла на предходната алинея за правото им да получат паричната равностойност.

(5) Правото на лицата да получат паричната равностойност за притежаваните и продадени акции се погасява в срок от 5 години от изтичане на срока по ал. 1.

(6) След изтичане на срока по ал. 5 неполучените парични средства, натрупани по специално откритата парична сметка, се прехвърлят в държавния бюджет.

(7) Комисията за финансов надзор определя с наредбата по чл. 18 документите, както и други изисквания във връзка с процедурата по тази глава.

Приемане на подзаконовни нормативни актове

Чл. 18. Комисията за финансов надзор приема наредба за реда и условията за:

1. прехвърляне на акции, придобити срещу инвестиционни бонове по реда на глава осма от ЗППДОП от лични сметки към клиентски подсметки, включително процедурите за идентификация на лицата, включително чрез електронни средства, когато това е приложимо, както и условията и документите, в случаите на наследяване от повече от едно лице;

2. прехвърляне на ценните книжа от лични сметки съгласно чл. 6, чл. 7 и чл. 16;

3. изисквания към дейността на инвестиционния фонд по глава втора раздел III, във връзка с процедурата по глава втора раздел III, както и във връзка с оценката на акциите и идентификация на дялопритежателите;

4. управлението на портфейла по глава трета от управителя на портфейл, сроковете за продажба на акциите по чл. 17, документите и други изисквания във връзка с процедурата по глава трета;

5. възстановяване на ценните книжа или изплащане на обезщетение на притежателите на ценни книжа в случаи на допуснати погрешни вписвания при прехвърляне на ценни книжа по реда на този закон.

.Допълнителна разпоредби

§ 1. За неуредените в този закон въпроси се прилагат съответно разпоредбите на [Закона за публичното предлагане на ценни книжа](#), на [Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране](#), на [Закона за пазарите на финансови инструменти](#), на [Търговския закон](#) и на [подзаконовите актове по прилагането им](#).

Заклучителни разпоредби

§ 2. Комисията за финансов надзор приема наредбата по чл. 18 в срока по § 4.

§ 3. В 1-месечен срок от обнародването на закона „Централен депозитар“ - АД изготвя и представя на Комисията за финансов надзор списък с лицата и сметките, които отговарят на условията по чл. 3, ал. 3, заедно с информация за броя и номиналната стойност на ценните книжа, притежавани от лицата в съответните дружества.

§ 4. Този закон влиза в сила 6 месеца след обнародването му в „Държавен вестник“, с изключение на чл. 5, който влиза в сила в деня на обнародването му.